

הגנה על אזרחים - עדכון הסלמת מעשי האיבה בעזה ובדרום ישראל

14-16 בנובמבר 2012 (נכון לשעה 15:00)

נושאים מרכזיים

- ❖ מאז החלה ההסלמה נהרגו לפחות 20 פלסטינים, ביניהם לפחות עשרה אזרחים, ושלושה אזרחים ישראלים. כ-250 פלסטינים וכ-60 ישראלים, מרביתם אזרחים, נפצעו.
- ❖ הגלים הבלתי פוסקים של תקיפות אוויריות וירי טילים בלי הבחנה הטילו פחד רב על האוכלוסיות האזרחיות בעזה ובאזורי ישראל, במיוחד בקרב ילדים.
- ❖ 40 אחוזים מהתרוכזות החינוכית ו-55 אחוזים מהפריטים המתכלים החינוכיים אצלו מן המלאי בעזה.
- ❖ נגרם נזק לרכוש אזרחי בעזה ובאזורי ישראל - בעזה ניזוקו יותר מ-150 בתים, 12 מהם באופן קשה.

סקירת מצב

בתוך עזה. אחד מן ההרוגים האזרחים היה עובד של סוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם. כ-250 פלסטינים נפצעו, ומעריכים כי שיעור גבוה מתוכם הינם אזרחים, ביניהם 60 ילדים ו-40 נשים. לפחות 12 בניינים נהרסו או ספגו נזק כבד, וכ-140 מבנים ניזוקו קלות. עדיין לא ברור מהו מספר המשפחות שנעקרו בכפייה כתוצאה מכך, אך סבורים כי המספר איננו משמעותי.

במהלך תקופה זו ירו כלגים חמושים פלסטינים בלא הבחנה מאות טילים אל דרום ישראל, שחלקם הגיעו לסביבות תל אביב רבתי. אף שרבים מן הטיילים יורטו על ידי מערכת "כיפת ברזל" הישראלית, אחרים נחתו בתוך אזורי מגורים או בקרבתם. טיל אחד פגע בבית בקריית מלאכי שבדרום ישראל והרג שלושה אזרחים. בסך הכול נפצעו 54 אזרחים ישראלים ושישה חיילים, וכן נרשם נזק לרכוש אזרחי.

הגלים הבלתי פוסקים של תקיפות אוויריות וירי טילים בלא הבחנה יצרו פחד רב בקרב האוכלוסייה האזרחית ברצועת עזה ובדרום ישראל, במיוחד בקרב ילדים, שעשרות מהם נזקקו לטיפול בחדרה ובהלם.

ב-14 בנובמבר, בשעה 15:45 בקירוב, תקף חיל האוויר הישראלי והרג את ראש הזרוע הצבאית בפועל של חמאס ואחד מעוזריו. תקרית זו הייתה אות הפתיחה למתקפה צבאית נרחבת, ששמה הרשמי הינו "מבצע עמוד עשן", הנמשכת בשעות אלה. מטרות המתקפה, כפי שהוגדרו במסיבת עיתונאים על ידי ראש הממשלה ושר הביטחון, הינן להגביר את יכולת ההרתעה של ישראל כנגד החמאס ולצמצם את חשיפתם של אזרחים ישראלים לירי טילים מעזה. המבצע בא לאחר שבועות אחדים של הסלמה לסירוגין באלימות.

ב-48 השעות מאז תחילת המתקפה ניהל חיל האוויר הישראלי מאות תקיפות אוויריות, מלונות בהפגזות של חיל הים וטנקים, שכולן ממשיכות להשפיע על כלל אוכלוסיית עזה (המונה 1.6 מיליון בני אדם). על פי הדיווחים, רוב המתקפות בוצעו נגד מתקנים צבאיים, שרבים מהם ממוקמים בשכונות מגורים.

דיווחים ראשוניים מצביעים על כך שבמתקפות אלה נהרגו לפחות 18 פלסטינים, שלפחות שמונה מביניהם היו אזרחים (לרבות ארבעה ילדים). על פי הדיווחים, שני אזרחים פלסטינים נוספים נהרגו מטיל פלסטיני שהחטיא את מטרתו ונפל

שני מעברי הנוסעים ברצועת עזה, מעבר ארז (עם ישראל) ומעבר רפיח (עם מצרים) המשיכו לפעול, למרות מגבלות אחדות. בעוד שהרשויות הישראליות הודיעו כי הן מתירות את יציאתם של נתינים בינלאומיים ומקרים הומניטריים דרך מעבר ארז, בני אדם שניסו לעבור בו דיווחו כי אנשי ביטחון של החמאס, החולשים על הגישה לעברו העזתי של המעבר, סירבו להניח להם לעבור. כרם שלום, המעבר היחיד לסחורות, כולל סחורות הומניטריות, סגור עד להודעה חדשה. המידע על הפעילות במנהרות פחות אמין מאשר היה קודם להסלמה, אבל סבורים כי ייתכן שהפעילות בהן פחתה בשל הפעולה שננקטה נגדן.

רכישת הדלק על ידי האוכלוסייה עלתה בשל הפחד ממחסור בהמשך ההסלמה. תחנת הכוח של עזה, בצפייה לאפשרות של מחסור בדלק או ירידה בהעברת הדלק, כיבתה את אחת הטורבינות שלה (מבין ארבע הטורבינות הקיימות), על מנת לשמר את מאגרי הדלק לזמן רב ככל האפשר. הפסקות החשמל היוזמות עדיין נמשכות בין 8 ל-12 שעות ביום.

סביר להניח כי המצב ההומניטרי, השביר מלכתחילה, יידרדר במהירות אם מעשי האיבה יסלימו עוד יותר. מזכ"ל האו"ם קרא לצדדים לשמור על איפוק מרבי ולכבד את החוק ההומניטרי הבינלאומי.

המצב ההומניטרי ברצועת עזה: מידע על פי דיווח כוחות משימה

התחום הפסיכולוגי-חברתי (הגנה)

להסלמה נודעה השפעה פסיכולוגית רבה על האזרחים בעזה, במיוחד על ילדים. הורים מדווחים כי ילדיהם מראים סימני עקה (סטריס), לרבות בכי רב, הרטבת לילה וצרחות למשמע פיצוצים תכופים. ארגונים הומניטריים נערכים למתן תמיכה פסיכולוגית באמצעות 21 מרכזי המשפחה של יוניצף (מרחבים בטוחים לילדים, יישוג-outreach) וחמישה צוותי תמיכה פסיכולוגית ניידיים (יישוג וביקורי בית).

ביטחון תזונתי

למרות האירועים לא התקבלו דיווחים על מחסור במזון, אך שבמאגרי הפריטים הטריים ניכרה ירידה משום שתושבים מבוהלים הגבירו את רכישות המזון. מאפיות בעזה דיווחו כי יש להן די דלק

בריאות

עם תחילת המתקפה הכריז משרד הבריאות בעזה על מצב חירום בכל מתקני הרפואה ברצועת עזה. אף שעד עתה הצליחו בתי החולים לטפל בכל מקרי הפגיעה שהגיעו אליהם, המחסור בתרופות ובפריטים מתכלים חיוניים מעורר חשש רב, במיוחד אם ההסלמה במעשי האיבה תימשך. נכון לעכשיו, 192 תרופות חיוניות (40 אחוזים מהפריטים ברשימת התרופות החיוניות) ויותר מ-500 פריטים מתכלים (55 אחוזים מרשימת הפריטים החיוניים) אזלו מן המלאי.

בתגובה דאג משרד הבריאות של הרשות הפלסטינית, בתיאום עם ארגון הבריאות העולמי והצלב האדום הבינלאומי, לשלוח לעזה 205 מצעים של תרופות ופריטים חד-פעמיים. המשלוח, שטרם הגיע לעזה, כולל כמה מן התרופות והפריטים החד-פעמיים הנחוצים ביותר לטיפול בפציעות.

חינוך

בתי הספר והאוניברסיטאות בעזה השעו את הלימודים עד להודעה חדשה. מידע ראשוני שמסר משרד החינוך הפלסטיני מצביע על כך של-15 בתי ספר ברחבי רצועת עזה נגרים נזק כלשהו.

חקלאות

דיווחים ראשוניים מצביעים על כך שתשתיות חקלאיות ויבולים ניזוקו במהלך מעשי האיבה, במיוחד באזורים הקרובים לגדר המפרידה בין ישראל לעזה ובאזור חאן יונס. המשך הלחימה עלול לגרום להפסדים כלכליים חמורים, אם חקלאים ברחבי רצועת עזה ימשיכו לסבול מצמצום הגישה שלהם ליבוליהם, הדרושה להם לתחזוקה ולאסוף היבול.

תיאום

המשרד לתיאום עניינים הומניטריים ממשיך לתאם את פעולתם של כוחות משימה בעזה. המאמצים מתמקדים באיסוף מידע, זיהוי מלאים ותגובה אפשרית במקרה של עלייה ברמת הצרכים. תוכנית החירום הבין-סוכנותית תופעל במלואה במקרה של הידרדרות משמעותית במצב בשטח.

וקמח למשך שבוע לפחות. יחד עם זאת, הביקוש ללחם עלה, ולפני מספר מאפיות נצפו תורים ארוכים. בהתחשב בעובדה שיותר מ-90 אחוזים מאספקת הקמח למגזר הפרטי בעזה מגיעים דרך המנהרות, האפשרות שפעילות המנהרות תצטמצם עוד יותר מעוררת חששות.

סוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם מספקת סיוע במזון ליותר מ-800,000 מוטבים פליטים, ותוכנית המזון של האו"ם מספקת סיוע כזה ל-285,000 מוטבים נוספים שאינם פליטים. סוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם נאלצה להשעות את החלוקה השוטפת של מזון, אבל זו תתחדש ברגע שהמצב הביטחוני יאפשר זאת. שתי הסוכנויות לא דיווחו על חוסרים או חששות בכל האמור במאגרי המזון שלהן לשבועות הקרובים.

מים ותברואה

מתקני המים והשפכים ברחבי עזה המשיכו לפעול ברמותיהם הקודמות. אך שתקיפה אווירית ישראלית גרמה נזק למאגר מים גדול בחאן יונס, המשרת 12,000 בני אדם, משתמשת העירייה באופן זמני במקור חלופי ואספקת המים לא שובשה. לדברי רשות המים של עזה (CMWU), עתודות הדלק במתקני המים והשפכים העיקריים יספיקו להמשיך להפעילם ברמתם הנוכחית במשך השבועיים הקרובים, אם משכן של הפסקות החשמל יישאר 8-12 שעות ביום. כתוצאה מכך, צופים כי מרבית האוכלוסייה תמשיך לקבל מים 8 שעות בממוצע מדי שלושה ימים.

הנוסח המחייב והמלא הוא המקור בשפה האנגלית; לקריאתו כנו לאתר OCHA

http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_protection_of_civilians_weekly_report_2012_11_16_english.pdf

למידע נוסף אנא פנו ליהודית הראל, harel@un.org או בטלי 02-5829962